

บทที่ 4

ระบบไวยากรณ์และการอ่าน

เค้าโครงเรื่อง

1. ความหมายของไวยากรณ์
2. ความรู้เรื่องวากยสัมพันธ์ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการอ่าน
3. ความรู้เรื่องวากยสัมพันธ์ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการอ่าน
4. ความสัมพันธ์ระหว่าง ไวยากรณ์และการอ่านในห้องเรียน
5. ความสำคัญของระบบไวยากรณ์ที่มีต่อความสำเร็จในการอ่าน

สาระสำคัญ

1. ไวยากรณ์หมายถึง การศึกษาด้านโครงสร้างของคำ และความสัมพันธ์ของคำในประโยค ของภาษาใดภาษาหนึ่ง
2. ไวยากรณ์แบบเก่า เน้นด้านโครงสร้างผิว ซึ่งเป็นรูปประโยคที่ใช้ในการสื่อสารในภาษาพูดและภาษาเขียน ไวยากรณ์แนวปฏิวัติ เน้นการใช้ไวยากรณ์ เป็นสะพาน เชื่อมโยงระหว่าง โครงสร้างประโยคในระดับผิวและโครงสร้างประโยคในระดับลึก ซึ่งเป็นแนวคิดหรือความหมายที่รองรับโครงสร้างประโยคต่าง ๆ
3. วากยสัมพันธ์เป็นการศึกษาโครงสร้างระดับคำพูด ช่วยให้เรา เข้าใจคำและหน่วยคำ ว่า คำประกอบขึ้นด้วยอะไร และหน่วยคำประเภทต่าง ๆ ที่มีลักษณะอิสระหรือผูกพัน หน่วยคำทางไวยากรณ์ คำแทน และคำเติม เป็นโครงสร้างที่ทำให้เกิดคำประเภทต่าง ๆ ในการสื่อความหมายได้
4. วากยสัมพันธ์ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างคำในระดับประโยค ตามความเห็นของนักไวยากรณ์แบบเดิมจะแบ่งคำตามหน้าที่ 8 ชนิด โดยอาศัยโครงสร้างผิวแต่นักไวยากรณ์รุ่นใหม่แบ่งประเภทของคำโดยอาศัยตำแหน่งของคำในประโยค และการเกิดร่วมคำอื่น

การสร้างประโยคมีแนวคิดหลายแบบ นักไวยากรณ์แบบเดิมจะอาศัยโครงสร้างผิวซึ่งเป็นไปตามกาล มาลา และวาก ส่วนการสร้างประโยคตามแนวของนักไวยากรณ์กลุ่มปริวรรต อาศัยกฎโครงสร้างวลีในการเรียงคำและกฎการปริวรรต เพื่อเปลี่ยนประโยคพื้นฐานตามโครงสร้างลีทำให้เป็นประโยคโครงสร้างผิวเพื่อใช้งานในปัจจุบัน สำหรับการสร้างประโยคโดยเน้นด้านความหมาย อาศัยความสัมพันธ์ของหน่วยความคิดโดยใช้ข้อเสนอเป็นสำคัญ ซึ่งอาศัยตัวแทน เครื่องมือ สิ่งของ เวลา ลักษณะอาการ และสถานที่เป็นตัวประกอบ

5. ความรู้ทางไวยากรณ์ เรื่องโครงสร้างลีมีส่วนสำคัญ เกี่ยวกับการอ่าน เพราะผู้อ่านจะอาศัยโครงสร้างของประโยคในการทำความเข้าใจความหมายถ้าเข้าใจโครงสร้าง ไขว้เขว หรือสลับที่จากโครงสร้างลีเป็นโครงสร้างผิว จะทำให้การพูดหรือเขียนประโยคผิดไปจากที่ควรจะเป็น และทำให้ความหมายเปลี่ยนไปได้
6. การศึกษาไวยากรณ์ ทำให้เราเข้าใจโครงสร้างทางภาษาที่สลับซับซ้อนได้ ดังนั้นไวยากรณ์จึงมีความสัมพันธ์กับการอ่านในห้องเรียน และผู้เรียนต้องปรับโครงสร้างภาษาและเนื้อหาให้พอดีจึงจะทำให้การเรียนอ่านและเขียนบรรลุผลที่ต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาและทำความเข้าใจ เนื้อเรื่องในบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถ

1. อธิบายความหมายของคำว่า "ไวยากรณ์" ได้ถูกต้อง
2. จำแนกความรู้เรื่องวากยสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานในการอ่านได้ถูกต้อง
3. จำแนกความรู้เรื่องวากยสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานในการอ่านได้ถูกต้อง
4. ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างไวยากรณ์และการอ่านในห้องเรียนได้ชัดเจน
5. ชี้ให้เห็นว่าความรู้เรื่องระบบไวยากรณ์ช่วยทำให้การเรียนรู้อ่านได้ผลดีขึ้นได้อย่างไร

บทที่ 3 ได้เสนอความรู้เกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาซึ่ง เป็นพื้นฐานในการอ่าน
ไปแล้ว เรื่องสำคัญต่อเนื่องจากระบบเสียงในภาษาก็คือ ระบบไวยากรณ์ ซึ่งมีความ
สำคัญต่อการอ่านมาก จะได้นำเสนอในบทที่ 4 นี้ โดยจะให้รายละเอียดเรื่อง (1)
ความหมายของไวยากรณ์ (2) ความรู้ทางวชิวิภาคที่เป็นพื้นฐานในการอ่าน (3)
ความรู้เรื่องวากยสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานในการอ่าน (4) ความสำคัญของไวยากรณ์
ที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรู้การอ่าน

1. ความหมายของไวยากรณ์

พจนานุกรมการอ่านของสมาคมการอ่านนานาชาติ (1) ได้ให้ความหมายของ
คำว่า "ไวยากรณ์" (Grammar) ไว้ 4 อย่างคือ

1) คำอธิบายเกี่ยวกับการศึกษาภาษาใดภาษาหนึ่ง นั่นคือประมวลคำบอกเล่า
ที่กล่าวว่าภาษาทำหน้าที่ของมันอย่างไร ในความหมายนี้ไวยากรณ์จะรวมเอาความรู้
ที่อธิบายด้านเสียง ด้านคำ ด้านวชิวิภาค และด้านความหมายของโครงสร้างภาษา
ทั้งในปัจจุบัน และในอดีตที่ผ่านมา

2) วชิวิภาค (Morphology) และวากยสัมพันธ์ (Syntax) ของภาษาใด
ภาษาหนึ่ง

3) การศึกษาเชิงพรรณนาของภาษาหนึ่งหรือหลายภาษา

4) สิ่งที่คุณรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและการใช้ภาษาของตัวเองเพื่อการสื่อสาร
และความคิดริเริ่ม

จากคำนิยามดังกล่าวแล้วนั้น ทำให้เราทราบว่าไวยากรณ์มีความหมายมากกว่า
กฎเกณฑ์หรือหลักการใช้ภาษาดังที่เราเข้าใจกันอยู่ในโรงเรียน

สำหรับเรื่องที่จะอธิบายต่อไปนี้จะอาศัยความหมายที่ 2 คือไวยากรณ์ประกอบด้วย
ความรู้ทางวชิวิภาค (Morphology) และวากยสัมพันธ์ (Syntax) ซึ่งจะเป็น
พื้นฐานในการอ่าน

Frank Smith (2) ได้กล่าวว่า เรื่องไวยากรณ์ตามที่เราเรียนรู้ในห้องเรียนนั้น เป็นไวยากรณ์แบบเก่า (Formal or Traditional Grammar) ซึ่งว่าด้วยคำประเภทต่าง ๆ จำนวน และความสอดคล้องของประธานและกริยา และการกระจายคำกริยา เป็นต้น เป็นไวยากรณ์แบบพรรณนา (Descriptive Grammar) ซึ่งผู้เรียนจดจำกฎเกณฑ์และข้อยกเว้นมากมาย แต่ไม่ได้ช่วยให้ผู้ใช้พูดหรือฟังคนอื่น เข้าใจมากขึ้นแต่ประการใด ไวยากรณ์ที่นักภาษาศาสตร์ให้ความสนใจเป็นพิเศษโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านแล้ว ได้แก่ ไวยากรณ์แบบเน้นความหมาย (Semantic Grammar) ซึ่งอธิบายความหมายในรูปโครงสร้างลึก (Deep structure) และไวยากรณ์แบบปริวรรต (Transformational Grammar) ซึ่งอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างความหมายและโครงสร้างผิว

ไวยากรณ์ที่เน้นโครงสร้างผิวและโครงสร้างลึก มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ไวยากรณ์แบบแรกซึ่งเป็นแบบเก่า สนใจด้านคำและส่วนของคำ แบบของเสียงในคำพูดหรือตัวอักษรที่ใช้ในการเขียน แต่ไวยากรณ์ที่ยึดโครงสร้างลึก มีเนื้อหาที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน เป็นเชิงนามธรรมมากกว่ารูปธรรม เพราะเป็นเรื่องของความคิดหรือที่เรียกกันว่าเป็นแนวคิด (concept) หรือ ideas และความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของไวยากรณ์ทั้งสองแบบก็มีอะไรแตกต่างกันมาก ดังจะได้กล่าวต่อไป

<p>กิจกรรมการเรียนที่ 1</p> <p>จงเขียนตอบสั้น ๆ</p> <p>1. คำว่า "ไวยากรณ์" หมายถึง (1) _____</p> <p>(2) _____ (3) _____</p> <p>(4) _____</p> <p>2. ไวยากรณ์แบบ Descriptive Grammar มีลักษณะอย่างไร</p> <p>_____</p> <p>3. ไวยากรณ์แบบ Transformational Grammar แตกต่างจาก Traditional Grammar ในลักษณะใด _____</p>

2. ความรู้เรื่องวากยวิภาค (Morphology) ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการอ่าน

ความรู้เรื่องวากยวิภาค (Morphology) ตามแนวไวยากรณ์แบบเก่าได้อธิบายเรื่องคำ (Words) และหน่วยคำ (Morphemes) แบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสื่อความหมายในระดับสูงขึ้น เป็นวลีและประโยค

2.1 คำและหน่วยคำ (Words and morphemes)

"คำ" ประกอบขึ้นด้วยเสียงและความหมาย เราจะทราบว่าจะอะไรคือ "คำ" เมื่อเราสังเกตเห็นว่าเสียงหนึ่ง ๆ หรือหลายเสียงรวมกัน มักเกิดควบคู่กับความหมายหนึ่งตลอดเวลา เช่นเราได้ยินคำว่า "กิน" "นอน" หรือ "eat" "sleep" เราก็จะนึกถึงความหมายที่ควบคู่กับเสียงนั้น ๆ "คำ" เป็นหน่วยที่อาจเกิดโดด ๆ ตามลำพังได้และในการพูด ผู้พูดจะหยุดพูดก็เมื่อพูดจบ "คำ" แล้ว ตามความเข้าใจของคนทั่ว ๆ ไป "คำ" เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของภาษาที่มีความหมาย แต่สำหรับนักภาษาศาสตร์ยังได้กำหนดหน่วยความหมายที่เล็กกว่า "คำ" ลงไปอีกเรียกว่า หน่วยคำ (morpheme)

ถ้าเราสังเกตคำภาษาอังกฤษว่า talk กับ talks , talked และ talker จะเห็นว่ามีส่วนที่แตกต่างออกไปคือ เสียงลงท้าย /-s/, /-ed/ และ /-er/ และเสียงลงท้ายสามเสียงเกิดร่วมกับคำอื่นอีกมากมาย เช่น sings, turns, looks, looked, cooked, singer, writer เป็นต้น จะเห็นว่ามีส่วนที่ซ้ำกันซึ่งเราจะแยกออกมาเป็น "หน่วยคำ" ได้ "หน่วยคำ" ในภาษาอังกฤษแม้จะเขียนเหมือนกัน แต่ก็ออกเสียงต่างกัน เช่นเสียง /-s/ ท้ายคำ talk, look จะออกเสียง /-s/ แต่เมื่ออยู่ท้ายคำ sing, turn, run จะออกเป็นเสียง /-z/ หรือเสียง /-ed/ ส่วนท้ายคำ look, talk จะออกเป็นเสียง /t/ แต่ถ้าอยู่ท้ายคำ move จะออกเป็นเสียง /d/

นอกจากหน่วยคำที่ยกมาแสดงแล้วนั้น บางหน่วยก็มีความหมาย แต่บางหน่วยก็ไม่มี ความหมาย เช่น /-s/, /-ed/ แสดงหน่วยที่มีความหมายแสดงเวลาใน

ปัจจุบันและอดีต /-er/ แสดงเป็นผู้กระทำ ส่วน "er", "com-", "en-" เป็นหน่วยที่ไม่มีความหมายในตัวของมันเอง ต้องนำไปประกอบกับหน่วยคำอื่นจึงจะเกิดความหมาย

การที่เสียง /s/ เปลี่ยนไปได้หลายเสียงนี้ได้รับอิทธิพลจากเสียงพยัญชนะที่อยู่ข้างหน้า นั่นคือ เมื่อ /s/ ตามเสียงหยุด /t/ จะออกเป็นเสียง /s/ แต่ถ้าตามเสียงหยุด /d/ จะออกเป็นเสียง /z/ และเมื่อตามเสียง /ch/ จะออกเป็น /ez/ กรณีเหล่านี้เรียกว่า เป็นเงื่อนไขทางเสียงของหน่วยคำ (phonological conditioning of allomorph)

นอกจากเงื่อนไขทางเสียงแล้ว ยังมีเงื่อนไขทางรูปของหน่วยคำ (morphological conditioning of allomorphs) เช่นในคำคู่ที่ว่า man-men, child-children และ ox-oxen คำที่ตามหลังในแต่ละคู่มีหน่วยคำแสดงพหูพจน์ด้วย เราไม่อาจจะชี้ความแตกต่างโดยทางเสียงที่เป็นรูปแบบเดียวกันได้ แต่เราจะเทียบเคียงกับหน่วยคำแรกคือ "man", "child", "ox" โดยทางเสียง /man/, /caɪld/ และ /ox/ แล้วชี้ให้เห็นว่ารูปของหน่วยคำที่แสดงพหูพจน์แต่ละคำเป็นอย่างไร ลักษณะที่รูปของหน่วยคำที่เปลี่ยนไปเช่นนี้ จึงเป็นเงื่อนไขทางหน่วยคำซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างกัน จากเงื่อนไขทางเสียงที่นับว่าเป็นเรื่องปกติหรือเป็นไปตามกฎ ส่วนการเปลี่ยนรูปคำเมื่อเป็นพหูพจน์ดังกล่าวแล้ว เป็นกลุ่มที่ไม่เป็นไปตามกฎ เช่นเดียวกับคำกริยาในรูปอดีตกาล เช่น drank, brought, swam, was, had, put, stood, fled, built และคำอื่น ๆ อีก เป็นหน่วยคำแสดงอดีตกาลที่มีรูปไม่เป็นไปตามกฎ ในทำนองเดียวกัน รูปของกริยาในช่อง 3 (past participle) เช่น drunk, brought, swum, been, broken, stood, put และ คำอื่น ๆ อีกก็เป็นรูปของหน่วยคำที่มีลักษณะพิเศษ ไม่เป็นไปตามกฎการผันคำตามปกติเช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า "หน่วยคำ" (morpheme) เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของคำ ซึ่งไม่อาจจะแยกให้เล็กลงไปได้อีก ในด้านเสียง "หน่วยคำ" อาจมีรูปและเสียงที่คงตัวหรือเปลี่ยนแปลงตามเสียงข้างเคียงก็ได้ เช่น เสียง /-s/ อาจเป็นเสียง

[s] หรือ [z] แต่ "re-" ออกเสียงคงที่ตลอดเวลา รูปหรือเสียงของหน่วยคำที่อาจเปลี่ยนไปแต่ความหมายคงเดิม เรียกว่า allomorph คล้าย ๆ กับที่หน่วยเสียง (phoneme) มีรูปหรือเสียงของหน่วยเสียงซึ่งมีมากกว่าหนึ่งหน่วยเสียงในที่ต่าง ๆ กัน เช่น morpheme [s] แสดงพหูพจน์ในคำว่า cats,dogs,churches แต่เสียง /-s/ ท้ายคำ cats, /-z/ ท้ายคำ dog และ /-ez/ ท้ายคำ churches เป็น allomorph ของหน่วยคำ /-s/

2.2 ประเภทของหน่วยคำ

นักภาษาศาสตร์ได้แบ่งหน่วยคำออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยใช้มาตรฐานในการแบ่งต่าง ๆ กัน แต่ละประเภทจะแบ่งหน่วยคำออกเป็นคู่ ๆ ดังนี้ 1) หน่วยคำอิสระและหน่วยคำผูกพัน 2) หน่วยคำทางความหมายและหน่วยคำทางไวยากรณ์ 3) หน่วยคำแกนและคำเติม สำหรับหน่วยคำเติมยังแยกออกได้อีก 2 อย่างคือ หน่วยคำผัน และหน่วยคำคง (3)

1) หน่วยคำอิสระและหน่วยคำผูกพัน (free vs bound morphemes) เป็นการแยกประเภทโดยการใช้การกิดเป็นมาตรฐาน กล่าวคือ ถ้าหน่วยคำใดกิดมาได้ตามลำพังได้ ก็ เรียกว่า เป็นหน่วยคำอิสระ เช่น book,bird,dog แต่ถ้าหน่วยคำใดต้องอาศัยหน่วยคำอื่นประกอบจึงจะมีความหมายสมบูรณ์ เรียกว่าหน่วยคำผูกพัน เช่น "-s","-ly","-er","-ing" เวลาอยู่โดด ๆ จะไม่มีความหมายต้องประกอบเข้ากับหน่วยคำอื่น เช่น ในคำว่า "writes","quickly","listener","sleeping" เป็นต้น

2) หน่วยคำทางความหมายและหน่วยคำทางไวยากรณ์ (lexical and grammatical morphemes) ก็คือหลังจากหน่วยคำบางหน่วยมีความหมายชัดเจนในตัวเอง แต่บางหน่วยไม่มีความหมายโดยชัดเจนในตัวเอง แต่เป็นหน่วยเสริมที่ทำให้ความหมายของหน่วยคำประเภทแรกชัดเจน ตัวอย่าง เช่นคำว่า boy,kill,bird,yardstick เป็นหน่วยคำทางความหมาย แต่เวลาพูด เป็นประโยค ยัง เป็น

ประโยคไม่สมบูรณ์ เพราะยังขาดหน่วยคำทางไวยากรณ์ ถ้าเราพูดเสียใหม่ว่า The boy killed a bird with a yardstick. ก็จะเข้าใจชัดเจนขึ้น หน่วยคำ The, ed, a, with ไม่มีความหมายในตัวของมันเอง แต่เมื่อนำมาใช้ในประโยค จะช่วยให้เกิดความหมายชัดเจนขึ้น หน่วยคำเหล่านี้จึง เรียกว่าหน่วยคำทางไวยากรณ์

3) หน่วยคำแกนและหน่วยคำเติม (roots vs affixes) มีลักษณะคล้าย ๆ กับหน่วยคำอิสระและหน่วยคำผูกพัน คือ ในหน่วยคำแกนและหน่วยคำเติม จะประกอบด้วยหน่วยคำมาเติมข้างหน้าและข้างหลังหรือตรงกลางก็ได้ ที่เป็นคำแกนได้แก่ พวกรากศัพท์เช่น writ, cern, tact, pend, posit เป็นรากศัพท์ เมื่อมีหน่วยคำเติมไปข้างหน้า (prefix = อุปสรรค) เช่น re-, con-, de- ก็จะเป็นคำเช่น rewrite, concern, contact, depend, deposit หน่วยคำที่อยู่ข้างหน้าก็จะเป็นหน่วยคำเติม ส่วนหน่วยคำที่ 2 จะเป็นคำแกนหรือรากศัพท์ นอกจากนี้ยังมีคำที่เติมท้ายคำซึ่งเรียกว่า suffix. (ปัจจัย) เช่น -ion, -ity, -ness เมื่อเติมกับรากศัพท์ nat, mad ก็จะเป็น nation, ability, madness คำที่เติมมาข้างหลังก็เป็นหน่วยคำเติม ส่วนหน่วยคำที่เติมกลางคำเรียกว่า infix เช่นในคำว่า men ซึ่งเป็นรูปพหูพจน์ของ man จะมี -e- แทรกกลางคำ m-n ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป infix ไม่ค่อยจะมีในภาษาอังกฤษ จะพบมากในภาษาอื่น

4) หน่วยคำผันและหน่วยคำคง (derivational affixes และ inflectional affixes) เป็นหน่วยคำที่เพิ่มจากหน่วยคำเติมที่เรียกว่า affixes ซึ่งประกอบด้วย prefixes (เติมข้างหน้า) และ infix (เติมตรงกลาง) ส่วน suffix (เติมข้างหลัง) ตัวอย่าง เช่น happy--->happiness, quick--->quickly, argue--->argument ปัจจัยที่เติมท้ายคำทำให้คำเปลี่ยนหน้าตาไป เรียกว่าหน่วยคำผัน ส่วนคำว่า book--->books, dog--->dogs, learn--->learned good--->better--->best ปัจจัยที่ตามหลังคำเหล่านี้เรียกว่า หน่วยคำคง คือ เปลี่ยนพจน์ กาล และตีกิริ แต่หน้าที่ของคำยังคงเดิม จึงจัดเป็นหน่วยคำคง (inflectional affixes)

2.3 ส่วนประกอบของคำ

จากความรู้ด้านหน่วยคำที่กล่าวมาแล้ว ทำให้เราอ่านคำต่าง ๆ ได้เข้าใจดีขึ้น และสามารถบอกได้ว่า คำคำหนึ่งขึ้นต้นตรงไหนและสิ้นสุดที่ใด คำจะประกอบขึ้นด้วย "หน่วยประกอบคำ" ซึ่งอาจเกิดจากหน่วยแบบใดแบบหนึ่งหรือหลาย ๆ แบบ โดยทั่วไปแล้วจะมีอยู่ 4 แบบคือ

1. คำประกอบด้วย "หน่วยอิสระ" (free morpheme) เช่น
look, book, road, etc.
2. คำประกอบด้วย "หน่วยคำอิสระ" + "หน่วยคำอิสระ" เช่น
homework, blackboard, policeman
3. คำประกอบด้วย ก.หน่วยคำอิสระ + หน่วยคำผูกพัน
ข.หน่วยคำผูกพัน + หน่วยคำอิสระ เช่น
manner, unhappy
4. คำประกอบด้วย "หน่วยคำผูกพัน + หน่วยคำผูกพัน เช่น
interesting, disappointment

ส่วนประกอบคำเหล่านี้ทำให้เกิดคำประเภทต่าง ๆ ขึ้นมา ได้แก่

คำประสาน (complex lexical items) ซึ่งมีส่วนประกอบตามข้อ 3-4 เช่น immature, quickly, prepare, pretest ในภาษาไทยก็มีคำว่า มะนาว ประโยชน์ วิจารณ์ ฯลฯ

คำประสม (compounds) เป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป เช่น ปากกา น้ำแข็ง พัดลม ในภาษาไทย ส่วนในภาษาอังกฤษก็มีคำว่า briefcase, bulldog, girlfriend, outlook, redskin เป็นต้น คำเหล่านี้ เมื่อหน่วยคำอิสระประสมกันแล้ว ความหมายแต่ละหน่วยคำเดิมจะเปลี่ยนไป เช่น

brief t case = do, กล่อง ◻ **briefcase =** กระเป๋าเอกสาร
bull + dog ◻ วัวตัวผู้, สุนัข ◻ **bulldog =** สุนัขชนิดหนึ่ง
girl + friend = ผู้หญิง, เพื่อน = **girlfriend =** คู่รักหญิง
out t look = ออกไป, มอง = **outlook** ◻ รูปร่างลักษณะ
red t skin = สีแดง, ผิวกาย = **redskin =** คนอินเดียนแดง

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

ก. จงจับคู่คำหรือข้อความทางซ้ายมือกับขวามือ โดยเขียนตัวอักษรหน้าหัวข้อทางซ้ายมือ

1. R - 1

_____ 2. หน่วยคำ

3. รูปหรือเสียงหน่วยคำที่

เปลี่ยนไปแต่ความหมายคงเดิม

_____ 4. หน่วยคำอิสระ

_____ 5. หน่วยคำผูกพัน

_____ 6. หน่วยคำทางความหมาย

_____ 7. หน่วยคำทางไวยากรณ์

_____ 8. หน่วยคำแกน

_____ 9. หน่วยคำเติม

_____ 10. หน่วยคำผัน

a. morpheme

b. words

c. free morphemes

d. allomorph

e. grammatical morphemes

f. bound morphemes

g. lexical morphemes

h. affixes

i. roots

j. inflectional affixes

k. derivational affixes

l. suffixes

ข. จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

11. คำใดเป็นคำประสม

1. bullfrog 2. prepare 3. slowly 4. madness

12. จากตัวอย่างคำในข้อ 11 คำใดเป็นคำประสม

1. 1 2. 2 3. 3 4. 2,3,4

13. คำว่า bookcase ประกอบด้วยหน่วยคำแบบใด

1. หน่วยคำอิสระ 2. หน่วยคำผูกพัน

3. หน่วยคำอิสระ + หน่วยคำผูกพัน

4. หน่วยคำอิสระ + หน่วยคำอิสระ

14. คำที่ประกอบด้วยหน่วยคำผูกพัน + หน่วยคำอิสระ ได้แก่คำใด

1. interesting 2. unhappy 3. blackboard 4. policeman

15. คำใดมีหน่วยคำคง

1. happiness 2. quickly 3. books 4. nation

3. ความรู้เรื่องวากยสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานในการอ่าน

วากยสัมพันธ์ (syntax) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียงคำ วลี ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นประโยค การนำคำมาเรียงกันเข้าเป็นประโยคมีขอบเขตจำกัดหรือมีกฎเกณฑ์ที่เราจะต้องทำตาม เพื่อจะได้ประโยคที่ต้องการออกมา กฎเกณฑ์การสร้างประโยค (syntactic rules) หรือการเรียงคำนี้ เป็นส่วนหนึ่งของตัวเชื่อมระหว่างภาษาระดับลึก (deep structure) กับภาษาระดับผิว (surface structure) ดังได้กล่าวแล้วว่าภาษาระดับลึกเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะเป็นนามธรรม ยุ่งยากและซับซ้อนในที่นี้จะกล่าวพอสังเขป เพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจภาษาและในการอ่านต่อไป ในตอนแรก จะกล่าวถึงโครงสร้างผิวตามแนวของนักไวยากรณ์แบบเก่าเสียก่อน เพื่อปูพื้นฐานไปสู่โครงสร้างลึกตามแนวของนักภาษาศาสตร์ปริวรรต

3.1 การสร้างประโยค

ถ้าเราพิจารณาจากโครงสร้างประโยคที่อยู่ระดับผิว (surface structure) ที่เราได้อ่านกันในปัจจุบันนี้ จะประกอบด้วย การเรียงลำดับคำ ความสัมพันธ์ของคำและประเภทของคำ

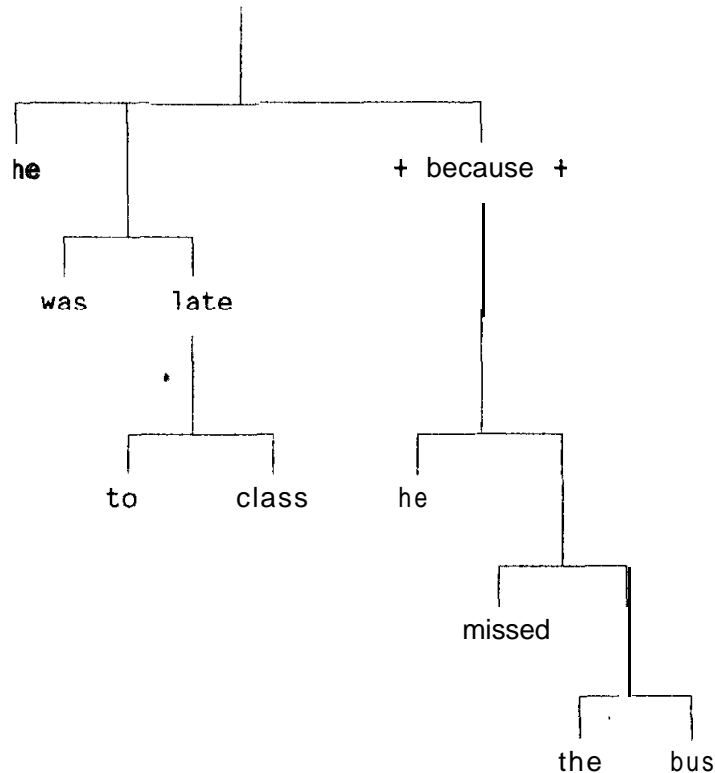
(1) การเรียงลำดับคำ (word order) ได้แก่การนำคำประเภทต่าง ๆ มาเรียงกัน เพื่อสื่อความหมาย จึงถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นมากสำหรับประโยค เพราะลำดับคำในประโยคทำให้เกิดความหมายต่าง ๆ ขึ้นมา ตัวอย่างเช่นประโยคที่ว่า

Dogs chase cats. กับ Cats chase dogs.

ความหมายจะต่างกัน ประโยคแรก Dogs เป็นผู้แสดงและ Cats เป็นกรรม (ถูกกระทำ) แต่ประโยคที่ 2 บรากรกว่า Cats กลายเป็นผู้กระทำและ Dogs เป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งตามโครงสร้างของประโยคก็ถูกต้อง แต่อาจจะสื่อความหมายที่ไม่ค่อยจะชัดเจนนัก ตามปกติสุนัขจะไล่กัดแมวแต่คราวนี้แมวกลับไล่กัดสุนัขซึ่งไม่ค่อย

จากการวิเคราะห์ข้างบนนี้ เราจะเห็นว่า the มีความใกล้ชิดกับคำว่า boy มากกว่า jumped ลองดูประโยคต่อไป

3. He was late to class because he missed the bus.

จะเห็นว่า late เป็นส่วนประชิดของ was, to class เป็นส่วนประชิดร่วมของ late, missed เป็นส่วนประชิดของ he และ the, bus เป็นส่วนประชิดของ missed เมื่อรวมเป็นส่วนใหญ่ 2 ส่วน was late to class และ he missed the bus เป็นส่วนประชิดของ he และมี because เป็นตัวเชื่อมประโยค

แผนผังที่แสดงให้เห็นแล้วนั้นเป็นแต่เพียงโครงสร้างรูปผิวซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของคำเท่านั้น

(3) ประเภทของคำ ถ้าเราสังเกตหน่วยร่วม (constituent) จะเห็นว่าคำบางคำเท่านั้นที่จะเกิดรวมกันได้ คำบางคำจะจัดรวมเป็นหน่วยไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่า คำทั่ว ๆ ไปไม่เหมือนกันหมด แต่มีการแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ และมีคุณสมบัติต่างกัน

นักไวยากรณ์แบบเก่าได้แบ่งคำออกเป็น 7-8 ประเภท คือ นาม สรรพ-
นาม กริยา คุณศัพท์ วิเศษณ์ บุพบท สันธาน อุทาน แต่การแบ่งตามแบบนี้ก็มีข้อจำกัด
ในการแบ่งความหมายและหน้าที่ของคำ เช่นคำนาม คำกริยา แบ่งตามความหมาย
ส่วนคำ "สรรพนาม" และคำ "วิเศษณ์" แบ่งตามหน้าที่ เป็นต้น

นักภาษาศาสตร์รุ่นหลังได้แก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้โดยใช้วิธีการแบ่งคำขึ้น
ใหม่ คือ ใช้ตำแหน่งคำในประโยคและการเกิดร่วมกับคำอื่น หรือดูจากอุปสรรคและ
ปัจจัยที่มาใช้เติม การหาคำใดเป็นคำประเภทเดียวกันหรือไม่ ดูได้จากคำนั้น ๆ
ว่าสามารถเกิดแทนที่กันในประโยคได้หรือไม่, (4) เช่น

He goes to school.

walked

runs

etc.

แสดงว่าคำที่ใช้แทนกันได้เป็นคำประเภทเดียวกัน ในภาษาอังกฤษคำที่
เรียกว่ากริยาจะมีคุณสมบัตินี้คือ สามารถเติมหน่วยคำ "-ed" "-s" และ "-ing"
แสดงกาลต่าง ๆ ได้เช่น look , sing, think เป็น looked, looks,
looking, sings, singing, thinks, thinking นอกจากนี้ยังเกิดตามหลัง
do, did และ does ได้เช่น

She does think about it.

She did sing very well.

She did look at him.

การจำแนกคำแบบนี้ เป็นการทำให้จัดคำที่มีคุณสมบัตินี้หรือพฤติกรรม
เหมือนกันเข้าไว้เป็นประเภทเดียวกัน

ความรู้เรื่องการเรียงคำ ความสัมพันธ์ของคำ และประเภทของคำ
ดังกล่าวมาแล้ว ช่วยให้ผู้อ่านค้นหาความหมายจากวลีและประโยคต่าง ๆ ได้ ผู้อ่าน
ที่เริ่มเรียนก็มีความจำเป็นต้องเรียนรู้โครงสร้างของประโยคจากง่ายไปหายากเพื่อ

เขาจะได้สัมพันธ์ความหมายของคำ และวลีต่าง ๆ เข้าด้วยกันจึงจะเกิดความเข้าใจ
ในการอ่านข้อความที่เป็นวลีและประโยคต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. จงตอบสั้น ๆ

1) วากยสัมพันธ์เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร _____

2) โครงสร้างสีก ได้แก่อะไร _____

3) โครงสร้างผิว มีลักษณะอย่างไร _____

4) เราสร้างประโยคได้ด้วยวิธีใดบ้าง 1) _____

2) _____ 3) _____

5) การแบ่งคำถามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์รุ่นใหม่ใช้หลักการอะไร _____

2. จงเขียนไวยากรณ์แสดงความสัมพันธ์ของคำในประโยคต่อไปนี้

1) The girl laughed.

2) The dog barked and the bird sings.

3.2. โครงสร้างผิว (Surface structure) และโครงสร้างลึก (Deep structure)

ดังได้กล่าวแล้วในตอนแรกว่า โครงสร้างประโยคมี 2 แบบคือ โครงสร้างผิว (Surface structure) และโครงสร้างลึก (Deep structure) ได้ อธิบายโครงสร้างผิว ซึ่งเป็นประโยคที่ว่า เราใช้พูดและเขียนอยู่ในปัจจุบันนี้ไปแล้ว ต่อไปนี้จะกล่าวถึงประโยคโครงสร้างลึกตามแนวของนักไวยากรณ์กลุ่มปริวรรต เมื่อพูดถึงไวยากรณ์ปริวรรต (Generative transformation grammar) จำเป็นต้องพูดถึงศาสตราจารย์ Noam Chomsky ซึ่งเป็นปรมาจารย์ของกลุ่มแนวคิดแบบปริวรรตไว้พอเป็นสังเขป

1) ทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตตามแนวของ Chomsky (5)

ศาสตราจารย์ Noam Chomsky ได้เริ่มประกาศทฤษฎีไวยากรณ์แบบปริวรรตนี้มาตั้งแต่ ค.ศ. 1957 และได้มีการปรับปรุงแนวคิดเรื่อยมา แนวคิดพื้นฐานของ Chomsky มีอยู่ว่า " ไวยากรณ์เป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างผิวและโครงสร้างลึก" แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างลึกนี้ได้นักทฤษฎีหลายท่านได้เรียกชื่อต่าง ๆ กัน แต่เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ขอให้ทำความเข้าใจว่า โครงสร้างผิวเป็นกลุ่มเสียงของภาษาที่เราได้ยินได้ฟังอยู่ในปัจจุบัน หรือประโยคที่พิมพ์หรือเขียนให้เราได้อ่านกัน ส่วนโครงสร้างลึกเป็นความหมายที่อยู่นอกเหนือคำพูดหรือตัวภาษา Chomsky ได้จัดเอาโครงสร้างลึกเป็นส่วนหนึ่งของภาษาโดยมีระบบไวยากรณ์เป็นตัวกำกับและเป็นตัวป้อนเข้า (input) ของระบบความหมายที่รองรับ (underlying semantic (meaning) system) ทำหน้าที่แปลความหมายที่เป็นนามธรรมของโครงสร้างลึกออกมา ในทำนองเดียวกัน โครงสร้างผิวตามความเข้าใจของ Chomsky ก็เป็นนามธรรมอีกด้านหนึ่งที่อยู่ตรงข้ามกับระบบไวยากรณ์ในกลุ่มของเขา เป็นตัวป้อนเข้าทางระบบการออกเสียงซึ่งแปลความหมายโครงสร้างผิวออกมาเป็นคำพูดและเป็นประโยคที่พูดจริง ๆ นักภาษาศาสตร์กลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มอรรถศาสตร์เพิ่มพูน (Generative semantics) มีความเห็นว่ายังมีระบบความ

เข้าใจลึก ๆ ของภาษาอยู่อีกหลายชั้นซึ่งรูปแบบที่เป็นนามธรรมของประโยค จะผ่าน
ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงตามสมมุติฐานจะกระทั่งมาถึงชั้นของความหมายที่อยู่ระดับผิว
ที่เราสัมผัสได้

ดังนั้น ตามแนวคิดของ Chomsky ไวยากรณ์ (Grammar) จึงเป็นตัว
เชื่อมโยงระหว่าง โครงสร้างผิวและโครงสร้างลึก และระหว่างความหมายและ
เสียงหรือตัวพิมพ์ ไวยากรณ์จึงประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 อย่างคือ 1) คำพูดหรือ
พจนานุกรมของคำพูด (Dictionary of lexical entries)(lexicon) และ
2) วากยสัมพันธ์ (Syntax) หรือกฎที่จัดไว้เป็นชุด ๆ เพื่อคัดเลือกและเรียงลำดับ
ที่เอามารวมกันเข้า กฎทางวากยสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ไม่ใช่แบบเดียวกันกับกฎไวยากรณ์
แบบเก่าซึ่งเราใช้ในการตัดสินความถูกต้องในการใช้ภาษา แต่เป็นระบบการเปลี่ยน
แปลงของภาษาซึ่ง Chomsky เชื่อว่ามีอยู่ในสมองของผู้พูดทุกคนในการสร้างและนำ
ความเข้าใจประโยคคำพูดต่าง ๆ

ไวยากรณ์ตามแบบของ Chomsky จึงเป็นเครื่องมือในการสร้างประโยค
โดยมีกฎไม่มากนักและคำพูดจำนวนหนึ่งก็สามารถสร้างประโยคขึ้นมาได้ไม่รู้จบ และ
เป็นประโยคที่ผู้พูดไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน ผู้พูดจะรู้และเข้าใจว่าประโยคถูกต้อง
หรือไม่ถูกต้อง กฎทางไวยากรณ์ของ Chomsky ประกอบด้วยกฎ 3 ข้อ และคำ 8
คำ ส่วนของไวยากรณ์จะเรียกว่ากฎที่นำมาเขียนใหม่ (rewrite rules) ใช้
สัญลักษณ์----->ซึ่งหมายความว่าสัญลักษณ์ทางซ้ายมือจะแทนที่หรือเขียนใหม่โดย
สัญลักษณ์ทางขวามือ ดังนี้

1. S -----> NP + VP

2. VP -----> V + NP

3. NP -----> D + N

สัญลักษณ์ตัวอักษรที่ใช้กำหนดขึ้นเพื่อความสะดวกเท่านั้น จะใช้ตัวอักษร
ใดก็ได้ แต่ S หมายถึง Sentence (ประโยค) NP หมายถึง Noun Phrase
(นามวลี) VP หมายถึง Verb Phrase (กริยาวลี) N หมายถึง Noun (นาม) V

หมายถึง Verb (กริยา) และ D หมายถึง Determiner (ตัวชี้คำนาม)

คำที่ใช้ 8 ตัว จะเลือกได้ดังนี้

N -----> dog, cat, man

V -----> chases, frightens, ignores

ID -----> the, a

การสร้างประโยคที่ถูกหลักไวยากรณ์ เราเพียงแค่แทนคำกฎที่กำหนดไว้

กฎที่ 1 กล่าวว่า เราจะแทนคำ S ด้วย NP + VP

กฎที่ 2 เปลี่ยน VP เป็น V + NP ทำให้เกิด NP + V + NP

กฎที่ 3 (ใช้ 2 ครั้ง) แทนคำ NP แต่ละตัวด้วย D + N ทำให้ได้มี

D + N + V + D + N

ต่อจากนั้นก็แทนที่ด้วยคำศัพท์ โดยเลือกตามเหมาะสม D ตัวแรกเป็น the และ N ตัวแรกเป็น dog, V แทนที่ด้วย chases, D ตัวที่ 2 เป็น a และ N ตัวที่ 2 เป็น cat ทำให้เราได้ประโยค the dog chases a cat เป็นประโยคที่ถูกต้อง ในทำนองเดียวกัน ถ้าเราเทียบแทนด้วยคำศัพท์ใหม่ ก็จะได้ประโยค a man frightens the cat หรือ the cat ignores the dog และเราอาจสร้างประโยคทำนองเดียวกันได้อีกมากกว่า 108 ประโยคซึ่งล้วนแต่เป็นประโยคที่ถูกหลักไวยากรณ์

เมื่อเราเพิ่มกฎบางกฎเข้าไปอีก เพื่อเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประโยค และขยายวงคำศัพท์ให้มากขึ้น เราก็จะสามารถสร้างประโยคขึ้นมาได้อีกมากมาย

กฎที่เพิ่มเข้าไปนี้จะเรียกว่า กฎการปรีวรรต (transformational) มากกว่ากฎแห่งการเพิ่มพูน (generative) ดังนั้นไวยากรณ์แบบของ Chomsky จึงแทนค่าสัญลักษณ์ที่อยู่ทางซ้ายมือของลูกศรทั้งหมด แทนที่จะแทนค่าไปที่ละตัว เหมือนกับกฎแห่งการเพิ่มพูน ลูกศรตามกฎแห่งการปรีวรรตจึงมีลักษณะเป็นลูกศร 2 ทาง <===> ดังนั้นกฎต่อเนื่องที่ว่า D1+N1+V+D2+N2 จึงแทนค่าได้

D1+N1+V+D2+N2<=====>D2+N2+is+V+by+D1+N1

ตั้งนั้นประโยค 1) the dog chases a cat (active)

เป็น 1.1 a cat is chased by the dog (passive)

2) a man frightens the cat (active)

เป็น 2.1 the cat is frightened by a man (passive)

กฎแรกนี้เป็นกฎการปริวรรตจาก Active เป็น Passive

กฎที่ 2 จะเป็นกฎการปริวรรตประโยคปฏิเสธจะได้ประโยคขึ้นมาหลาย

แบบ เช่น active positives, active negatives

passive positives, passive negatives

กฎที่ 3 เป็นกฎสำหรับคำถาม ก็จะปริวรรตประโยคได้อีก 8 แบบ ซึ่งมี

ความสลับซับซ้อนขนาด isn't a cat chased by the dog?

ได้

จากกฎการเปลี่ยนวลีเพียง 3 กฎนี้ ใช้คำศัพท์เพียง 8 คำ และกฎการปริวรรตอีก 3 กฎ ก็จะสามารถสร้างประโยคได้ถึง $108 \times 8 = 864$ ประโยคต่าง ๆ กัน

นอกจากนี้ ยังมีกฎปริวรรตอื่น ๆ กันที่ช่วยให้เชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน เช่น the dog chases a cat, the cat is limping <====> the dog chases a limping cat จะสร้างประโยคขึ้นมาได้อีกไม่รู้จบ ทั้งนี้เพราะว่าไม่มีขอบเขตจำกัดทางทฤษฎีในจำนวนความยาวของประโยคที่ปริวรรตขึ้นมา จึงทำให้ นักภาษาศาสตร์รุ่นต่อมาโจมตีว่า ทฤษฎีไวยากรณ์แบบปริวรรตของ Chomsky ยังไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาด้านความหมายได้เป็นที่พอใจ กล่าวคือกฎแห่งการสร้างประโยค อาจสร้างประโยคที่มีโครงสร้างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ได้แต่ไม่สื่อความหมายเสมอไป ต้องเขียนกฎแห่งการปริวรรตขึ้นมาตามแก้ไขอีกมากมาย แต่ Chomsky ก็แย้งว่า ไวยากรณ์ทำหน้าที่ได้โดยไม่ต้องอ้างอิงถึงความหมาย อย่างไรก็ตาม ไวยากรณ์ตามแบบของ Chomsky อาจจะสร้างความหลากหลายของภาษาได้ ซึ่งแสดงถึงความ

สามารถทางไวยากรณ์ของผู้ใช้ภาษา แต่ไม่สามารถอธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ ว่า
 ประโยคบางประโยคเกิดขึ้นได้อย่างไร หรือจะทำความเข้าใจในสถานการณ์ใด
 สถานการณ์หนึ่งโดยเฉพาะได้อย่างไร

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

1. จงเขียนโครงสร้างหลักของประโยคต่อไปนี้

Are you happy?

2. จงเติมส่วนที่หายไปของสูตรต่อไปนี้

1. s---> t VP

2. VP----> v t

3. ----> D t N

3. เมื่อ D1 = the N1 = girl V=sees

D2 = a N2 = cat

จงแทนค่าสูตรต่อไปนี้

D₁ t N₁ t V + D₂ + N₂

4. จงเปลี่ยนประโยค Active เป็น Passive

He killed a snake. (Active)

- - - - - (Passive)

5. จงกำหนดคำจากสูตรต่อไปนี้ โดยอาศัยประโยคในข้อ 4

N ----->

V ----->

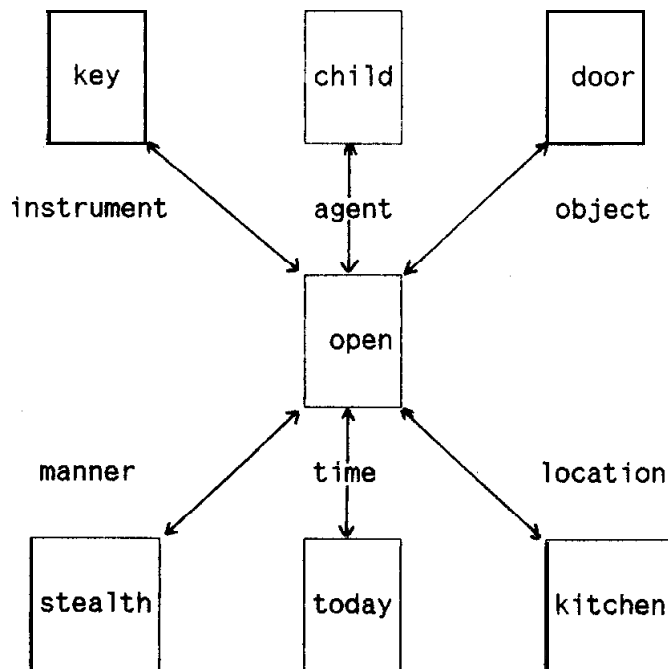
D ----->

(2) ทฤษฎีอรรถศาสตร์เพิ่มพูน (Generative Semantics)

ทฤษฎีอีกกลุ่มหนึ่งที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตของ Chomsky คือทฤษฎีที่เน้นด้านความหมายเป็นตัวนำไปสู่โครงสร้างภาษา (generative semantic theories)(6) ได้ให้ความสนใจว่าภาษาเกิดมาจากความหมายได้อย่างไร แนวคิดตามทฤษฎีนี้ได้มีนักภาษาศาสตร์หลายท่านให้ความสนใจ ผู้นำในด้านนี้ได้แก่ Fillmore ซึ่งได้สร้างไวยากรณ์แบบ Case Grammar ขึ้น โดยกำหนดให้วากยสัมพันธ์ (Syntax) เป็นรองของความหมาย หรือวากยสัมพันธ์ทำหน้าที่ควบคู่ไปกับความหมาย ประโยคที่สร้างขึ้นไม่ใช่เป็นการเรียงโครงสร้าง แต่เป็นไปตามการแสดงออกหรือข้อเสนอ (propositions) ซึ่งเกี่ยวข้องกับความจริงของผู้พูดหรือผู้เขียน ข้อเสนอนี้อาจจะประกอบด้วยความสัมพันธ์ของแต่ละคูกรณีในระหว่าง นามต่าง ๆ เช่น child (เป็นผู้แสดงของการเปิด) key(เป็นเครื่องมือของการเปิด) door (เป็นกรรมของการเปิด) และอื่น ๆ ดังปรากฏในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ด้านความหมายของคำ

แยกตามประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อคำว่า open

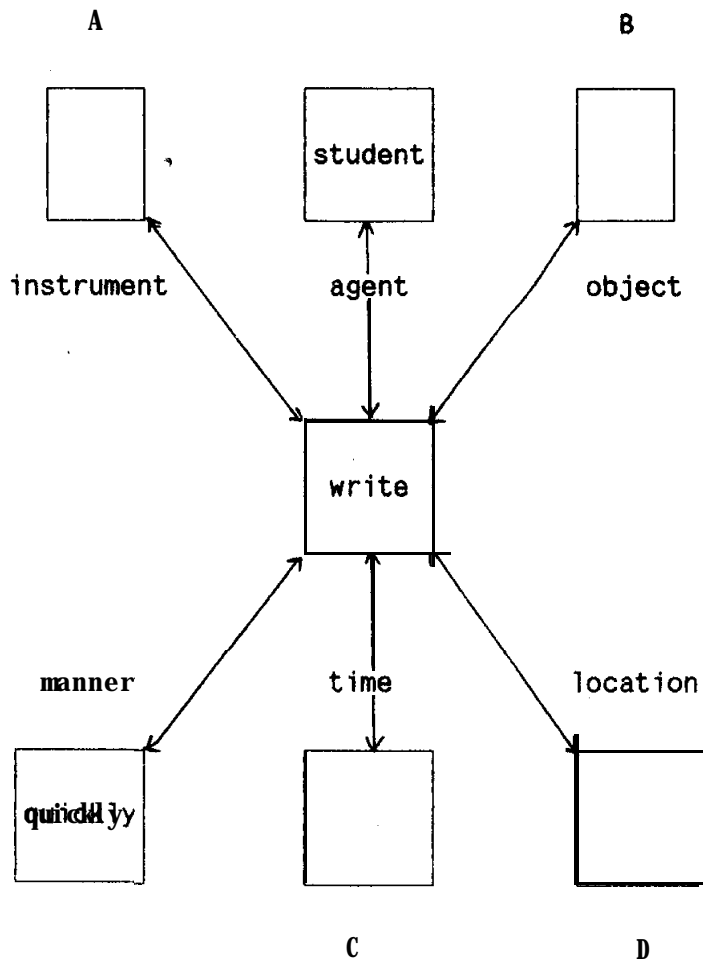

ภาพนี้แสดงความหมาย ไม่ใช่โครงสร้างผิว ความสัมพันธ์ (แสดงโดย
ลูกศร) แต่ละคำเป็นความสัมพันธ์คู่กรณี (case relationship) โครงสร้างผิว
จริง ๆ ของการพูดแต่ละครั้งจะเกิดจากการปริวรรตโครงสร้างพื้นฐาน (หรือความ
สัมพันธ์ของคู่กรณี) ตัวอย่างเช่น ในภาษาอังกฤษ ผู้แสดงหรือกรรมของข้อเสนอจะ
แสดงให้เห็นจากการเรียงคำในขณะที่เป็นกรณี เรื่อง เครื่องมือ จะแสดงด้วยคำบุพบท
เช่น with หรือ by ส่วนที่เป็นสถานที่ เช่น at หรือ on หรือ in ลักษณะอาการ
บอกด้วย with (with stealth) หรือโดยคำกริยาวิเศษณ์ (stealthily) เรา
จะสังเกตเห็นได้ว่ามีตัวเลือก ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อความที่ผู้พูดประสงค์จะใช้และบางครั้ง
ก็กำกวม กล่าวคือมันอาจจะใช้ได้มากกว่าหนึ่งกรณี จึงไม่จำเป็นที่ความสัมพันธ์ของ
ทุก ๆ กรณีจะต้องใช้จริง ๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อเราอ่านประโยคที่ว่า the window
broke เราจะเข้าใจว่ามีตัวแสดง (บางคน) พังประตู และบางทีอาจใช้เครื่องมือ
ด้วย (ก้อนหิน) และในประโยคที่ว่า John was anxious to leave จอห์นเป็น
ประธานในโครงสร้างลึก แต่ในประโยค John was asked to leave แม้ว่า
จะมีโครงสร้างผิวคล้ายกัน จอห์นเป็นกรรมของโครงสร้างลึก ส่วนประธานให้ตีความ
เอาเอง (อาจเป็น someone ที่บอกให้จอห์นออกไป)

ทฤษฎี semantic generative นี้ไม่มีข้อยุ่งยากในการอธิบายว่าเรา
สร้างประโยคขึ้นมาเพื่อสื่อความหมายอย่างไร ทั้งนี้เป็นเพราะประโยคสร้างจาก
ความหมายและไม่จำเป็นสำหรับทฤษฎีนี้จะต้องย้อนกลับเพื่อทำความเข้าใจ เพียงแต่
ผู้ฟังหรือผู้อ่านสามารถทำนายความหมายได้ซึ่งจะเริ่มจากความหมายพื้นฐานที่เป็นข้อ
เกิดของประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้ 5

จงเติมคำในรูปสี่เหลี่ยม เพื่อแสดงความสัมพันธ์ด้านความหมายของคำในแผนผังต่อไปนี้

(3) โครงสร้างลิกและการอ่าน (7)

เราจะศึกษาปัญหาการอ่านจากการอ่านออกเสียงได้ว่า ผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างประโยคทั้งที่เป็นโครงสร้างผิวและโครงสร้างลิกหรือไม่ เพียงใด ข้อผิดพลาดจากการอ่านออกเสียงอาจจะเปิดเผยให้เห็นปัญหาของผู้อ่านได้ 3 ลักษณะ เช่น

1) ผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างผิวแต่ไม่เข้าใจโครงสร้างลิกได้ ตัวอย่าง เช่น เมื่อผู้อ่านอ่านประโยคซับซ้อนและประโยคที่ไม่คุ้นเคย จะอ่านผิดโดยเอาโครงสร้างอื่นมาแทนดังตัวอย่างประโยค 1a), 1b) และประโยค 2a), 2b)

1a) We appreciate Kim coming to help out.

1b) We appreciate Kim's coming in to help out.

2a) Tell that joke again and I'm leaving.

2b) Tell that joke again or I'm leaving.

ในประโยค 1a) และ 1b) ผู้อ่านจะใช้ Kim's แทน Kim และประโยค 2a) และ 2b) ผู้อ่านใช้ or แทน and เป็นการใช้โครงสร้างหนึ่งมาเทียบแทนอีกโครงสร้างหนึ่ง ทั้งหมดนี้มีใช้เพียงแต่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง possessive หรือ conjunction เท่านั้น แม้ว่าจะอยู่ในโครงสร้างรูปผิวก็ตาม

จากตัวอย่างข้างบนนี้แสดงให้เห็นว่า เราสามารถทำความเข้าใจได้ว่า ผู้อ่านกำลังทำอะไรกับโครงสร้างผิวที่เขากำลังอ่านอยู่ ความรู้ทางไวยากรณ์ที่เราใช้ในการเขียนประโยคต่าง ๆ ในหนังสือ นั้น มีมากกว่าความสามารถที่จะเข้าใจโครงสร้างผิว แต่ยังสามารถที่จะค้นหาโครงสร้างที่อยู่ลิก ๆ อันเป็นที่มาของโครงสร้างผิวด้วย

ความจริงในประโยค 1b) Kim แม้ว่าจะเปลี่ยนเป็นนามวลีแสดงความเป็นเจ้าของก็ตาม แต่ Kim ก็ยังเป็นนามวลีของอนุประโยค ส่วนในประโยค 1a) Kim ได้ถูกยกขึ้นเป็นนามวลีในประโยคหลักคือเป็นกรรมของประโยค ประโยค 1a) มาจากประโยคพื้นฐาน 2 ประโยคคือ

(1) We appreciate Kim (2) Kim comes in to help out.

ใช้กฎการปริวรรตยก Kim ที่เป็น NP ใน (2) มาแทนที่ Kim ซึ่งเป็น NP ของ (1) และแปลง VP comes to help out เป็น complement-ing จึงได้ประโยค

1a) We appreciate Kim coming in to help out.

ประโยค 1b) ก็มาจากประโยคพื้นฐานเดียวกันคือ (1) We appreciate Kim (2) Kim comes in to help out. ใช้กฎการปริวรรต possessive NP ทำให้ Kim ใน (2) เป็น Kim's และเปลี่ยน VP เป็น complement-ing comes in to help out เป็น coming in to help out ใช้กฎการปริวรรต NP deletion และ s-embedded ก็จะได้ประโยค

1b) We appreciate Kim's coming in to help out.

ประโยค 2a) มาจากประโยคพื้นฐาน 2 ประโยค คือ

(1) (you)tell that joke again (2) I am leaving.

ใช้ T-imperative กับประโยค (1) เป็น Tell that joke again.

ใช้ T-coordination-and เป็น Tell that joke again and

ใช้ T-contraction of Be กับ (2) เป็น I'm leaving จึงได้ประโยค

2b) Tell that joke again or I'm leaving.

ดังนั้นประโยค 2a) และ 2b) ต่างก็เป็นประโยคพื้นผิวที่ปริวรรตมาจากประโยคโครงสร้างลึกเหมือนกัน แต่ประโยค 2a) เมื่อปริวรรตแล้วเป็นประโยค compound sentence ธรรมดา ส่วนประโยค 2b) เมื่อปริวรรตแล้วเป็นประโยคคำสั่ง (imperative) เพราะมีสันฐาน or เชื่อมประโยคเพื่อเลือก

2) ข้อผิดพลาดที่ผู้อ่านออกเสียงผิดจะสะท้อนให้เห็นกระบวนการอ่านจากข้อผิดพลาดที่เป็นประเภทให้ข้อความผิด (misexpression)

เมื่อผู้อ่านทำความเข้าใจโครงสร้างผิวและทราบโครงสร้างลึก ซึ่งเป็นที่มาของโครงสร้างนั้นแล้ว เขาจะเข้าใจความหมายของประโยคนั้นได้ และมันอาจ

จะนำไปสู่การทำความเข้าใจโครงสร้างผิวอื่น ๆ อีกต่อไปได้ ดังนั้นถ้าผู้อ่านประโยค

1) แต่อ่านเป็นประโยค 2) ต่อไปนี้

1) I had an argument with the woman standing by the
Coke machine.

2) I had an argument with the woman who is standing
by the Coke machine.

ก็เป็นที่เข้าใจว่าผู้อ่านเข้าใจประโยคที่อ่านได้ แต่เขาเอาประโยคที่มีโครงสร้างผิว
ที่เกิดจากการใช้กฎปริวรรตเบื้องต้นง่าย ๆ มาใช้แทนโครงสร้างที่อ่าน แต่ก่อนที่จะ
ใช้โครงสร้างอื่นมาเทียบแทน ผู้อ่านก็ต้องอ่านประโยคแรกเข้าใจเสียก่อน แต่ใน
บางครั้งการเทียบแทนอาจจะผิดพลาดไป ขึ้นอยู่กับเนื้อหาในประโยคหรือสถานการณ์
ต่าง ๆ ที่กล่าวถึง ดังเช่น ถ้าหากผู้อ่านใช้คำว่า wooden แทน wood ในประโยค
ต่อไปนี้

3) This picture needs a wood frame.

เราก็อาจจะเชื่อได้ว่าผู้อ่านอ่านประโยคนี้เข้าใจ คำเทียบแทนประเภทเดียวกันนี้ ถ้า
หากเป็นคำอื่น เช่น wood screws, wood stores หรือ wood pile ก็แสดง
ว่าผู้อ่านแปลความหมายผิดไป คำคุณศัพท์ wooden จะมาจากการลดอนุประโยค
สัมพันธ์ความ (relative clause) มาจากอนุประโยคเต็มที่ว่า wooden table
table which is wooden และคำขยาย wood มาจากคำเต็มว่า wood pile/
pile of wood เมื่อเราพูดถึงกรอบประตูในที่นี้ การใช้คำทำหน้าที่ไวยากรณ์ต่าง
ต่างไปก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้าเราพูดถึงภาพผนัง ฝ้าเพดาน และพนักงานขาย คำที่
นำมาเทียบแทนจะเข้ากันไม่ได้

ในทำนองเดียวกัน การใช้คำสันธาน but แทน and ในประโยค

4) Mary took the train, and I flew.

จะเป็นการผิดพลาดที่ค่อนข้างมาก แต่ความจริงคำ but ใช้ในการเปรียบเทียบใน
ลักษณะตรงกันข้าม ชัดเจนกว่า and ก็แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจประโยคนี้มากพอสมควร

แต่ถ้าเป็นประโยคต่อไปนี้

5) Mary took the train , and I was sad to see her go. ความหมายจากการใช้ but แทน and ก็จะเปลี่ยนไปและเข้ากันไม่ค่อยได้

การใช้ข้อความผิดพลาดซึ่งเป็นการใช้คำที่เทียบแทนในโครงสร้างผิวหนึ่ง กับโครงสร้างผิวอื่น อาจเป็นแหล่งที่ครูสอนอ่านใช้ประโยชน์ได้ เราอาจจะรู้ได้จากผู้อ่านที่พูดประโยค 2) แทนประโยค 1) ว่าเขาเข้าใจประโยคที่อ่านได้ดีขนาดที่เอาโครงสร้างอื่นมาเทียบแทนได้ถูกต้อง ซึ่งแสดงว่าเขาไม่ได้อ่านแบบคำต่อคำหากแต่เอาความรู้ด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์มาใช้ตามที่เขาคิดว่าเหมาะสม หรือแม้แต่การใช้คำผิดในทางไวยากรณ์ ก็แสดงว่าเขาพยายามใช้โครงสร้างของคำที่มีความหมายลึกลงกว่าคำที่ปรากฏในโครงสร้างผิว ข้อนี้ช่วยให้เราเข้าใจว่าผู้อ่านพยายามใช้ความรู้ทางไวยากรณ์มาใช้แทนการทำความเข้าใจการอ่านโดยอัตโนมัติ

3) การศึกษาทางไวยากรณ์ช่วยให้เราเข้าใจโครงสร้างทางภาษาเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อนและละเอียดอ่อน ความรู้ทางไวยากรณ์ของผู้อ่านที่เป็นเจ้าของภาษา เช่น คนอังกฤษที่อ่านภาษาอังกฤษจะละเอียดอ่อนเกินกว่าที่ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์จะอธิบายให้ครอบคลุมหมดได้ ดังนั้นจึงเป็นข้อผิดพลาดถ้าหากเราพยายามทำความเข้าใจโดยอาศัยแต่เพียงทฤษฎีแคบ ๆ อธิบายว่าอะไรเกิดขึ้นในขณะที่ผู้อ่านอ่านหนังสือ ยิ่งถ้าเป็นการนำเอาทฤษฎีแบบบริวารมาใช้ก็ยิ่งยากมากขึ้น เพราะถ้าจะใช้ทฤษฎีที่อธิบายแต่เพียง โครงสร้างผิว หรือทฤษฎีที่พยายามสร้างมาตรฐานทางภาษาศาสตร์ ก็ยิ่งจะมีข้อผิดพลาดมากขึ้น เราจึงต้องการทำความเข้าใจการอ่านโดยอาศัยทฤษฎีทางไวยากรณ์ที่พยายามทำความเข้าใจความสลับซับซ้อน ความหลากหลายและการทำงานของภาษาที่เป็นธรรมชาติ (natural language)

กิจกรรมการเรียนรู้ 6

1. จงบอกว่ายประโยคใด เป็นประโยคโครงสร้างผิว และประโยคโครงสร้างพื้นฐาน โดยเขียน D หน้าประโยคโครงสร้างพื้นฐาน และ S หน้าประโยคโครงสร้างผิว

_____ (1) They play football.

_____ (2) A car was stolen by the man.

_____ (3) He was bitten by a dog.

_____ (4) We love animals.

2. ประโยคใดเป็น **misexpressions** จงอธิบายสั้น ๆ

1. John sleeps and I read a newspaper.

2. Tom took a bus and we took a car.

3. I like him but I don't like her.

3. จงเขียนตอบสั้น ๆ

1. การศึกษาไวยากรณ์ช่วยให้เราได้รับประโยชน์ด้านใด _____

2. ข้อผิดพลาดในการอ่านออกเสียงสะท้อนให้เห็นอะไร _____

3. โครงสร้างลึกลงมีส่วนสัมพันธ์กับการอ่านหรือไม่ _____

4. ความสัมพันธ์ระหว่างไวยากรณ์และการอ่านในห้องเรียน

เราทราบว่าความรู้ทางไวยากรณ์ทั้งในด้านโครงสร้างคำ และวากยสัมพันธ์มีส่วนสัมพันธ์กับการอ่านของนักเรียนในห้องเรียนอยู่มาก ถ้านักเรียนมีปัญหาด้านโครงสร้างของคำและการเรียงคำในประโยค ตลอดจนรูปประโยคต่าง ๆ ที่ปรีวรตมาเป็นประโยคที่ใช้ในการพูดการเขียนหลาย ๆ แบบ หลายโครงสร้าง เด็กจะไม่สามารถแปลความหมายที่อยู่เบื้องหลังคำ และประโยคเหล่านั้นได้ถูกต้อง บางทีอาจจะหลงทาง เช่น ประโยคที่มีโครงสร้างสลับซับซ้อน ดังนั้นในการจัดทำวัสดุเพื่อให้นักเรียนอ่านหรือการเลือกวัสดุต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่าน จึงควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1) แนวความคิดที่มีอยู่ในเรื่อง (concept load) ถ้าเป็นเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่านสูงกว่ามาตรฐานที่ผู้อ่านจะอ่านได้ เด็กจะเกิดปัญหาในการใช้ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์มาเป็นเครื่องมือทำความเข้าใจเนื้อหา นั้น ๆ ได้

2) ความยากง่ายของไวยากรณ์ที่ใช้ในการสร้างเนื้อหา (complex syntactic load) ถ้าโครงสร้างทางไวยากรณ์ไม่เป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่าน ผู้อ่านจะพบปัญหาในการกระจายโครงสร้าง หรือการแปลความหมายโครงสร้างไปสู่ภาษาที่เขาคุ้นเคย การสอนอ่านจึงควรมุ่งเพื่อแบ่งเบาภาระของเด็กในเรื่องเหล่านี้ ถ้าการสอนมุ่งเพื่อแนะนำแนวความคิดใหม่ ๆ ให้แก่ผู้อ่าน ก็ควรใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่เด็กเข้าใจได้โดยที่เขาไม่ต้องลำบากในการทำความเข้าใจโครงสร้าง และทำความเข้าใจแนวความคิดไปพร้อม ๆ กันแต่ถ้ามุ่งเพื่อสอนโครงสร้างใหม่ที่เด็กยังไม่คุ้นเคยก็ควรใช้เนื้อหาที่ง่าย ๆ หรือเรื่องที่เด็กคุ้นเคยดีอยู่แล้ว

บทเรียนที่จะใช้ในการสอนอ่านควรมุ่งเพื่อช่วยแก้ปัญหาทางด้านไวยากรณ์ที่เด็กส่วนมากไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่ถูก เช่น พวกคำวิเศษณ์วลี as though, even though ครูอาจจะใช้คำที่เป็นโวพจน์ (คำที่มีความหมายเหมือนกัน) มาเป็นตัวนำในการสอน เช่น

like-----> นำไปสู่ as though

even if-----> even though

การฝึกเขียนวลีหรือประโยคจากที่ครูกำหนดให้และการเติมคำหรือวลีในประโยคที่ไม่สมบูรณ์ จะช่วยเสริมแรงฝึกทักษะการอ่านไปด้วย สรุปแล้วมีหลัก 3-4 ประการคือ

- 1) ใช้คำหรือวลีที่มีความสัมพันธ์กับคำอื่น ๆ ที่จะใช้เป็นตัวชี้แนะ (cues) ในประโยคหรือข้อความที่อยู่ต่อเนื่องกัน
- 2) เรียงลำดับหรือเปลี่ยนแปลงประโยคให้เป็นภาษาที่เด็กคุ้นเคยเพื่อช่วยให้เข้าใจดีขึ้น
- 3) ใช้การเติมคำหรือวลีที่เด็กไม่คุ้นเคยในช่องว่าง โดยการค้นหาใจความจากประโยคเพื่อจับใจความ
- 4) ใช้การเทียบแทนคำพ้องไวยากรณ์ (synonym) ซึ่งใช้ในภาษาเขียนสำหรับคำหรือวลีที่เด็กไม่คุ้นเคย

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7

จงเขียนตอบสั้น ๆ

1. ข้อควรคำนึงในการเลือกวัสดุมาให้เด็กอ่าน ได้แก่

- (1)
- (2)

2. การฝึกทักษะข้อใดที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กอ่านได้ดีขึ้น

- (1)
- (2)
- (3)

5. ความสำคัญของระบบไวยากรณ์ที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรู้การอ่าน

ดังได้กล่าวไว้ในข้อ 4 แล้วว่าไวยากรณ์มีความสัมพันธ์กับการอ่านในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เริ่มเรียนอ่านไวยากรณ์ จะมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้การอ่าน กล่าวคือ ความเข้าใจในโครงสร้างภาษาของผู้อ่านจะสนับสนุนความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จากหนังสือเรียนได้ แต่จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยสถานะการณ์ที่เอื้ออำนวยด้วยความสำเร็จดังกล่าวนี้คือ ระดับความยากง่ายของโครงสร้างไวยากรณ์ในหนังสือเรียนไม่สูงกว่าระดับความเข้าใจโครงสร้างภาษาของผู้อ่าน ยิ่งผู้อ่านที่ไม่ใช่เจ้าของภาษายิ่งจะมีปัญหามาก ต้องอาศัยผู้สอนช่วยปรับโครงสร้างในหนังสือเรียนให้ง่ายลง เพื่อผู้อ่านจะทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ในระยะเริ่มเรียนสำหรับนักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สอง พบว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้โครงสร้างภาษาอังกฤษในระดับหนึ่งเสียก่อน จึงจะเริ่มเรียนอ่านได้ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจะต้องควบคู่กันไประหว่างความรู้ด้านไวยากรณ์และความรู้ด้านความหมาย เพราะโครงสร้างภาษาทั้งสองด้านนี้จำเป็นต้องใช้ควบคู่กันไปในการเรียนการอ่าน

Cardona (8) ได้สร้างดัชนีภาษาพูด (Oral Language Index) ขึ้นมาแสดงขั้นของพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ซึ่งมีอยู่ 8 ขั้นด้วยกัน โดยแสดงพัฒนาการด้านโครงสร้างภาษานานไปกับพัฒนาการด้านการรู้ความหมายของภาษา ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1

ครุฑนภาษาพูดตามแบบของ Cardona

แสดงชั้นของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

การเรียนรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์

การเรียนรู้ด้านโครงสร้างความหมาย

(Acquisition of Syntax) (Acquisition of Semantic Structure)

ชั้นที่ 1

1. คำตอบ yes/no	1. ประโยค 1 ส่วน ประกอบด้วยผู้แสดง
2. คำกล่าวแบบบอกเล่า	หรือกรรม หรือที่ตั้ง
3. บุรุษสรรพนาม: he, she, etc.	(ส่วนขยาย + นาม = 1 ส่วน)
4. กริยารูปปัจจุบัน/ปัจจุบันปกติวิสัย	2. ประโยค 2 ส่วนประกอบด้วย
5. สรรพนามเจ้าของ: my, your, etc.	ผู้แสดง + การกระทำ
	หรือ + กรรม
	หรือ + ที่ตั้ง
	การกระทำ + กรรม
	หรือ + ที่ตั้ง

ชั้นที่ 2

1. นามพหูพจน์อย่างง่าย	1. การใช้นามและสรรพนามแทนที่กัน
2. ประโยคบอกเล่า	2. ไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์
3. สรรพนามทำหน้าที่ประธานและกรรม
(ทั้งหมด)	3. เริ่มจัดเรียงคำเป็นประโยค
4. การแสดงความเป็นเจ้าของ : 'S	4. ประโยค 3 ส่วน
5. การกล่าวปฏิเสธ	ผู้แสดง + to กริยา/infinitive
	+ กรรม หรือกริยา+ผู้แสดง+กรรม

แผนภูมิที่ 1(ต่อ)

การเรียนรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์

6. สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ
เช่น mine, etc.

การเรียนรู้ด้านโครงสร้างความหมาย

- หรือที่^{ตั้ง} หรือ ผู้แสดง+กรรม+กริยา
หรือที่^{ตั้ง}

ขั้นที่ 3

1. ปัจจุบันกาลกำลังกระทำอยู่
2. คำเชื่อมประโยค : and, but
or, because, so, as, etc.

1. จัดเรื่องลำดับคำในประโยคได้
2. ใช้คำเชื่อมประโยคด้วย and, และ
การตัดคำ
3. เพิ่มส่วนขยาย เช่นผู้แสดง+(ส่วนขยาย)
กริยา + กรรมหรือที่^{ตั้ง}

ขั้นที่ 4

1. คำถาม: Who? What? Which?
Where?
2. นามพหูพจน์ที่ไม่เป็นไปตามกฎ
3. อนาคตกาลแบบง่าย เช่น going to
4. คำบุพบท

1. ประโยค 4 ส่วน
ผู้แสดง + กริยา อีก 2 ส่วน เลือก
จากผู้แสดงเพิ่มเติม ส่วนขยายผู้แสดง
ส่วนขยายกริยา กรรม 1 - 2 ตัว
ขยายกรรม ที่^{ตั้ง}

ความพร้อมในการอ่านเบื้องต้น

ขั้นที่ 5

1. อนาคตกาล : Will
2. คำถาม When? How?
3. คำเชื่อมประโยค : either, nor,
neither, that, since, etc.

1. ประโยค 5 ส่วน ประกอบด้วย
ผู้แสดง+กริยา+อีก 3 ส่วน
ผู้แสดงเพิ่มเติม ส่วนขยายผู้แสดง
กริยาเพิ่มเติม ขยายกริยา กรรม
1 - 2 ตัว ขยายกรรม ที่^{ตั้ง}

ชั้นที่ 6

1. กริยาอดีตกาลปกติ	1. การขยายวงการใช้เรียงคำออกไป
2. คำถาม Why?	2. เทียบแทนวลีและอนุประโยคเพื่อ
3. คำย่อ : isn't, etc.	สร้างประโยค
4. กริยาช่วย can, must, และ do etc.	

ชั้นที่ 7

1. กริยารูปอดีตกาลไม่เป็นไปตามกฎ
2. คำถามอดีตกาล
3. กริยาช่วย has, is
4. กรรมวาจก (passive voice)

การเรียนรู้โครงสร้างความหมาย

ชั้นที่ 8

1. กริยา : มีเงื่อนไข
2. ใช้กริยาในรูปต่างๆได้
3. กริยา : **the imperfect**
4. คำเชื่อมประโยค : **though, if, therefore, etc.**
5. กริยามาลา : **subjunctive**

จากตรรกษณ์ภาษาพูดที่นำมาแสดงแล้วนั้น จะเห็นว่า เด็กจะเริ่มอ่านได้เมื่อได้เรียนรู้โครงสร้างไวยากรณ์และโครงสร้างความหมายถึงชั้นที่ 5 ขึ้นไป เมื่อเริ่มชั้นที่ 6 เริ่มเข้าใจภาษาที่เป็นนามธรรม และการใช้ความคิดที่เรียกว่า metalinguistic manipulations กล่าวคือ เด็กใช้ภาษาพิจารณาตัดสินความถูกต้องในรูปแบบและการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น

ของการอ่าน ตอนนี้เด็กจะเริ่มตรวจสอบภาษาของตัวเองว่าใช้ได้ถูกต้องหรือไม่ และใช้คำต่างๆได้มากขึ้น เพราะมีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆและรู้ประมวล คำได้หลายร้อยคำ เมื่อถึงชั้น 6 - 7 และ 8 เด็กเริ่มรู้จักการเทียบแทนวลีและ อนุประโยค และเริ่มทดลองเปลี่ยนส่วนของประโยค แสดงว่าเด็กเริ่มมีการปรับ เปลี่ยนภาษาได้ดีขึ้น ในด้านการใช้ความคิด ในระยะนี้เด็กเริ่มใช้ภาษาในสถานการณ์ ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา ทดสอบสมมุติฐานหรือแนวคิดทางนามธรรมได้ โครงสร้าง ไวยากรณ์ที่ได้เรียนรู้จะเป็นแบบ passive voice, etc. ซึ่งช่วยในการใช้คิด ในระดับต่างๆได้

การช่วยเหลือเด็กในการอ่านเบื้องต้น ครูผู้สอนต้องดำเนินการ 2 อย่างควบคู่ กันไป คือ

1. การประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กว่าอยู่ในขั้นใด
2. การประเมินความยากง่ายในโครงสร้างภาษาที่ใช้ในแบบเรียนโดย อาศัยตรรกะภาษาพูดที่แสดงไว้แล้วเป็นเกณฑ์ในการประเมิน วิธีประเมินการใช้ ภาษาของเด็กอาจทำได้โดยใช้ภาพ หัวข้อเรื่อง หรือให้ทำกิจกรรมบางอย่าง แล้ว ครู-นักเรียนพูดคุยกัน เพื่อให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษออกมา ครูอาจจะบันทึกโดย ใช้แถบบันทึกเสียงหรือจดบันทึก การวิเคราะห์ทำ 2 ตอน ตอนแรก วิเคราะห์ตัว อย่างคำพูดที่เด็กพูดออกมาตามลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ และตรวจสอบ กับตรรกะภาษาพูดว่าอยู่ในขั้นใด และตรวจสอบดูว่าเด็กมีพัฒนาการทางภาษาตามขั้น ตอนหรือไม่

การประเมินภาษาในหนังสือเรียนก็ใช้วิธีการเดียวกัน คือเอาประโยคในหนังสือ เรียนตอนใดตอนหนึ่งออกมาวิเคราะห์โดยใช้ตรรกะภาษาพูดเป็นเกณฑ์วัดว่ามี โครงสร้างไวยากรณ์อะไรบ้าง และอยู่ในระดับความยากง่ายขั้นใด

เมื่อได้ข้อมูลการวิเคราะห์พื้นฐานทางโครงสร้างไวยากรณ์ของนักเรียนแล้ว ก็ นำมาเทียบเคียงกับระดับโครงสร้างภาษาในหนังสือเรียน ถ้าพบว่าภาษาในหนังสือ เรียนสูงกว่าพื้นฐานภาษาของเด็ก ครูผู้สอนต้องปรับโครงสร้างภาษาให้ง่ายขึ้น เพื่อ

เด็กจะได้อ่าน เข้าใจ การสอนอ่านในระยะเริ่ม เรียนต้องเริ่มจากภาษาที่สื่อ
ความหมายในทางรูปธรรมที่ง่าย ๆ ก่อน แล้วจึงค่อย เพื่อ เนื้อหาที่เป็นนามธรรมที่ยากขึ้น
โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์เดิมของเด็ก เข้าช่วย เด็กจึงจะเข้าใจง่าย ตัวอย่าง
ประโยคจากหนังสือ เรียนที่ว่า

**Chuck Chipmunk is running with a big sack on
his back and Chub cub is running with a fishnet
in his hands.**

เป็นประโยคที่ยาวเกินไป และแต่ละประโยคมีข้อเสนอลงถึง 2 ส่วน ทำให้เด็กจับใจ
ความได้ยาก ครูก็เขียนเสียใหม่ให้เป็นประโยคง่ายๆ ได้ถึง 6 ประโยคดังนี้

Chuck Chipmunk is running.

Chuck Chipmunk has a big back.

The sack is on his back.

Chub cub is'running.

Chub cub has a fishnet.

The fishnet is in his hands.

จะเห็นว่าประโยคแรกประโยคเดียวสามารถแตกออก เป็นประโยคพื้นฐานถึง 6
ประโยค และประโยคเหล่านี้ก็อยู่ในระดับที่ เด็กจะอ่านเข้าใจได้ง่าย เพราะมี
โครงสร้างในระดับที่ไม่สูงกว่าพื้นฐานที่เด็กมีอยู่ ดังนั้น การทำความเข้าใจเรื่องพื้น
ฐานทางไวยากรณ์ทั้งของเด็กและในหนังสืออ่าน จะช่วยลดช่องว่างความไม่เข้าใจ
ของผู้อ่านที่มีต่อหนังสือ เรียนได้มาก แต่ต้องอาศัยครูผู้สอน เป็นผู้ช่วยปรับโครงสร้าง
ดังกล่าวจากหนังสือ เรียน โดยการเขียนประโยคที่ง่ายขึ้น หรือในขณะที่เลือกหนังสือ

ให้เด็กอ่านก็ควรตรวจสอบความยากง่ายของภาษาที่ใช้ในหนังสือเสียก่อน มิฉะนั้นแล้ว
ครูก็จะเสียเวลาไม่เพียงแต่สอนคำศัพท์ใหม่และสอนไวยากรณ์เท่านั้น ยังต้องสอน
ด้านเนื้อหาให้เด็กเพิ่มขึ้น เพราะเด็กอ่านไม่รู้เรื่องเลยสักอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้ 8

จงเขียนคำตอบสั้นๆ

1. ตรรกะภาษาพูดของ Cardona เปรียบเทียบให้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้ในด้านใด _____
2. เมื่อเด็กเรียนรู้โครงสร้างไวยากรณ์ ประโยคบอกเล่า ได้แล้ว จะเรียนรู้โครงสร้างความหมายด้านใด _____
3. ความพร้อมในการอ่านเบื้องต้นจะเริ่มขึ้นได้เมื่อใด _____
4. ตามความเห็นของ Cardona การเรียนรู้ด้านไวยากรณ์จะก้าวหน้าขึ้นไปจนถึงขั้นที่ 7 ในขณะที่เดียวกัน การเรียนรู้ด้านโครงสร้างความหมายมีเพียงขั้นที่เท่าใด _____
5. จงแยกประโยคต่อไปนี้อันเป็นประโยคสั้นๆที่เด็กจะเข้าใจได้ง่าย
I saw a man carrying a heavy box on his left shoulder and
a big boy holding a cat running after him.

4. สรุป

4.1 คำว่าไวยากรณ์ (Grammar) มีความหมายได้หลายอย่าง แต่โดยทั่วไปไวยากรณ์จะรวมเอา เรื่องการศึกษาด้านโครงสร้างของคำ (Morphology) และความสัมพันธ์ของคำในประโยค (Syntax) ของภาษาใดภาษาหนึ่ง

4.2 ไวยากรณ์ที่เราเข้าใจกันในห้องเรียนจะเป็นไวยากรณ์แบบเก่า (Formal of Traditional grammar) ซึ่งเน้นด้านโครงสร้างผิว (Surface structure) ที่เราใช้ในการสื่อสารทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน ส่วนไวยากรณ์ที่นักภาษาศาสตร์แนวปฏิวัติให้ความสนใจจะเป็นไวยากรณ์แบบปฏิวัติ (Transformational grammar) ซึ่งเน้นด้านการใช้ไวยากรณ์เป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างประโยคในระดับผิว และโครงสร้างประโยคในระดับลึก (Deep structure) ซึ่งเป็นแนวคิดหรือความหมายที่รองรับโครงสร้างประโยคต่าง ๆ นั้นเอง

4.3 การศึกษาเรื่องวิจิภาค (Morphology) หรือการศึกษาโครงสร้างระดับคำพูดช่วยให้เราเข้าใจคำและหน่วยคำ (words and morphemes) ว่าคำประกอบขึ้นจากอะไร และหน่วยคำประเภทต่าง ๆ ทั้งที่มีลักษณะเป็นอิสระ ผูกพัน หน่วยทางความหมายไวยากรณ์ คำแทนและคำเติม ส่วนแต่เป็นโครงสร้างที่ทำให้เกิดคำประเภทต่าง ๆ ที่สื่อความหมายได้

4.4. การศึกษาด้านวากยสัมพันธ์ (Syntax) ทำให้เราทราบว่าคำต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรในระดับประโยค นักไวยากรณ์แบบเก่าจะแบ่งคำออกเป็น 8 ชนิดตามหน้าที่ทางไวยากรณ์และตามความหมายโดยอาศัยโครงสร้างผิว แต่นักภาษาศาสตร์รุ่นหลัง ได้ใช้วิธีแบ่งประเภทของคำโดยอาศัยตำแหน่งของคำในประโยค และการเกิดร่วมกับคำอื่น หรือดูจากอุปสรรคและปัจจัยที่นำมาใช้เติมคำเหล่านั้น

การสร้างประโยคตามแนวของนักไวยากรณ์กลุ่มโครงสร้าง จะเน้นด้านโครงสร้างพื้นผิวซึ่งมีกฎและข้อยกเว้นไปตามกาล มาลา (Mood) และวาจก (Voice) และอื่น ๆ ตามหน้าที่ของคำทั้ง 8 ชนิด (นาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ คุณศัพท์ บุพบท สันธาน และคำนำหน้านาม) ส่วนการสร้างประโยคตามแนวของนักไวยากรณ์

กลุ่มปริวรรต อาศัยกฎโครงสร้างวลี (phrase structure rule) ในการเรียงคำ และกฎการปริวรรต เพื่อเปลี่ยนประโยคพื้นฐานตามโครงสร้างลีให้เป็นประโยคตามโครงสร้างผิวเพื่อใช้งานในปัจจุบันได้ การสร้างประโยคตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตนี้จึงอาศัยไวยากรณ์เป็นตัวป้อน (input) ของระบบความหมายที่รองรับ โดยอาศัยคำพูดหรือประมวลคำพูดที่จัดไว้เป็นชุด ๆ ประกอบ ทำให้สร้างประโยคขึ้นมาได้มากมาย ทั้งที่มีความหมายถูกต้อง และไม่มีความหมายที่ยอมรับได้

ในขณะที่เดียวกันก็มีนักไวยากรณ์กลุ่มที่เน้นด้านความหมาย ได้กำหนดว่าความหมายจะต้องมาก่อนโครงสร้างทางไวยากรณ์ การสร้างประโยคจึงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของหน่วยความคิดต่าง ๆ ที่อาศัยข้อเสนอ (proposition) เป็นหลักสำคัญในโครงสร้างลี ซึ่งได้แก่ความหมายของประโยคบางประโยค อาจจะมีศูนย์กลางที่อาการกระทำ (action) และมีความสัมพันธ์เป็นรายการณีกับตัวแทน (agent) และอาจใช้เครื่องมือ (instruments) กับสิ่งของ (object) ตามเวลา (time) ลักษณะอาการ (manner) และสถานที่ (location) เป็นต้น

4.5 ความรู้ทางไวยากรณ์ เรื่องโครงสร้างลีในการสร้างประโยค มีส่วนสำคัญกับการอ่านอยู่มาก เพราะผลจากการวิจัยพบว่าผู้อ่านบางคนเข้าใจโครงสร้างผิว แต่ไม่เข้าใจโครงสร้างลี จึงทำให้พูดหรือเขียนประโยคผิดไปจากที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ยังใช้ข้อความผิดทำให้การสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปได้

4.6 การศึกษาไวยากรณ์ช่วยให้เราเข้าใจโครงสร้างทางภาษาที่สลับซับซ้อนและละเอียดอ่อนได้ ดังนั้นไวยากรณ์จึงมีความสัมพันธ์กับการอ่านในห้องเรียนอยู่มาก ผู้เรียนจะได้รับความสำเร็จในการอ่าน ถ้าหากโครงสร้างภาษาและเนื้อหาที่อ่านไม่สูงเกินกว่าความรู้ด้านโครงสร้างที่เขา มีอยู่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับโครงสร้างไวยากรณ์ในบทอ่านให้เหมาะกับระดับความรู้ที่ผู้อ่านจะอ่านได้

การประเมินผลท้ายบท

1. ไวยากรณ์ตามที่เรารู้กันในห้องเรียนเป็นไวยากรณ์แบบใด
 1. แบบเก่า
 2. แบบปริวรรต
 3. แบบวิเคราะห์
 4. แบบที่เน้นความหมาย
2. ทฤษฎีอรรถศาสตร์เพิ่มพูน ให้ความสำคัญต่อด้านใดของภาษาเป็นอันดับแรก
 1. นามต่าง ๆ
 2. ความหมาย
 3. กริยาต่าง ๆ
 4. วากยสัมพันธ์
3. แนวคิดพื้นฐานของ Chomsky เกี่ยวกับไวยากรณ์แบบปริวรรตคือไวยากรณ์เป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างของประโยค โครงสร้างในที่นี้ได้แก่โครงสร้างประเภทใด
 1. โครงสร้างผิว
 2. โครงสร้างลึก
 3. โครงสร้างความหมาย
 4. โครงสร้างผิวและโครงสร้างลึก
4. โครงสร้างผิว (Surface structure) ตามแนวไวยากรณ์ปริวรรต หมายถึงอะไร
 1. กฎโครงสร้างวลี
 2. ความหมายที่รองรับโครงสร้างประโยคต่าง ๆ
 3. ประโยคที่เราใช้พูด-อ่านในปัจจุบัน
 4. ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายและรูปคำ
5. ข้อใดมิใช่ส่วนสำคัญของโครงสร้างระดับผิว (Surface structure)
 1. ประเภทของคำ
 2. การเรียงลำดับคำ
 3. ความสัมพันธ์ของคำ
 4. กฎการเปลี่ยนแปลงรูปคำ
6. ข้อใดที่ไม่เป็นความหมายของคำว่า "หน่วยคำ"
 1. หน่วยที่เล็กที่สุดของเสียง
 2. หน่วยที่เล็กที่สุดของคำ

3. หน่วยที่มีความหมายแสดงเวลาในปัจจุบันและอดีต
4. หน่วยที่ไม่มีความหมายในตัวเอง ต้องอาศัยรวมกับหน่วยอื่น
7. กลุ่มคำต่อไปนี้ กลุ่มใดที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระเดี่ยว ๆ
 1. look, book, food 2. homework, policeman
 3. unhappy, manner 4. interesting, disappointment
8. จากคำตอบในข้อ 7 กลุ่มคำใดที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระ + หน่วยคำอิสระ
 1. 1 2. 2 3. 3 4. 4
9. จากคำตอบในข้อ 7 กลุ่มคำใดที่ประกอบด้วยหน่วยผูกพัน + หน่วยคำอิสระ
 1. 1 2. 2 3. 3 4. 4
10. การสอนอ่านที่มุ่งเพื่อหาแนวความคิดใหม่ ๆ ให้แก่ผู้อ่าน ควรจะใช้อะไรเป็น
 หลักสำคัญ
 1. เนื้อหาที่เด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว 2. คำหรือวลีที่เด็กไม่คุ้นเคย
 3. โครงสร้างไวยากรณ์ที่เด็กเข้าใจง่าย
 4. โครงสร้างใหม่ ๆ ที่เด็กจะเรียนรู้เพิ่มเติมได้

Endnotes

1. Theodore L. Harris and Ronald E. Hodges, A Dictionary: of Reading and Related Terms (Newark, Delaware: Internl. Reading Assn., 1981), 132.
2. Frank Smith, Understanding Reading (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1982), 78-80.
3. วิไลวรรณ ขนิษฐานนท์, ภาษาและภาษาศาสตร์ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521), 43 - 46.
4. วิไลวรรณ ขนิษฐานนท์. Ibid., 109.
5. Smith, op. cit., 208-212.
6. Ibid., 211-212.
7. Don Larkin, "Grammar: An Important Component of Reading," in Linguistic Theory: What Can It Say About Reading? (Newark, Delaware: Internl. Reading Assn., 1977), 15-17.
8. Phillip Gonzales, "Beginnig English Reading for ESL Student," The Reading Teacher (November 1981), 154-162.